

MIKKELIN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Puhe esikoislestadiolaisten seuroissa 9.7.2014 Pitäjänkirkossa Mikkelissä

Jeesus sanoi:

”Eräällä miehellä oli kaksi poikaa. Nuorempi heistä sanoi isälleen: ’Isä, anna minulle osuuteni omaisuudestasi.’ Isä jakoi omaisuutensa poikien kesken. Jo muutaman päivän päästä nuorempi kokosi kaikki varansa ja lähti kauas vieraille maille. Siellä hän tuhlassi koko omaisuutensa viettämään holtitonta elämää. Kun hän oli pannut kaiken menemään, siihen maahan tuli ankara nälkähätä, ja hän joutui kärsimään puutetta. Silloin hän meni erään sikäläisen miehen palvelukseen, ja tämä lähetti hänet tiluksilleen sikopaimeneksi. Nälkäänsä hän olisi halunnut syödä palkoja, sikojen ruokaa, mutta niitäkään ei hänelle annettu.

Silloin poika meni itseensä ja ajatteli: ’Minun isäni palkkalaisilla on kaikilla yllin kyllin ruokaa, mutta minä näännyn täällä nälkään. Ei, nyt minä lähden isäni luo ja sanon hänelle: Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinua vastaan. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi. Ota minut palkkalaistesi joukkoon.’ Niin hän lähti isänsä luo.

Kun poika vielä oli kaukana, isä näki hänet ja heltyi. Hän juoksi poikaa vastaan, sulki hänet syliinsä ja suuteli häntä. Poika sanoi hänelle: ’Isä, minä olen tehnyt syntiä taivasta vastaan ja sinua vastaan. En ole enää sen arvoinen, että minua kutsutaan pojaksesi.’ Mutta isä sanoi palvelijoilleen: ’Hakekaa joutuin parhaat vaatteet ja pukekaa hänet niihin, pankaa hänelle sormus sormeen ja kengät jalkaan. Tuokaa syöttövasikka ja teurastakaa se. Nyt syödään ja vietetään ilojuhlaa! Minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt.’ Niin alkoi iloinen juhla.

Vanhempi poika oli pellolla. Kun hän sieltä palatessaan lähestyi kotia, hän kuuli laulun, soiton ja tanssin. Hän huusi luokseen yhden palvelijoista ja kysyi, mitä oli tekeillä. Palvelija vastasi: ’Veljesi tuli kotiin, ja isäsi käski teurastaa syöttövasikan, kun sai hänet terveenä takaisin.’ Silloin vanhempi veli suuttui eikä halunnut mennä sisään. Isä tuli ulos ja suostutteli häntä, mutta hän vastasi: ’Kaikki nämä vuodet minä olen raatanut sinun hyväksesi enkä ole kertaakaan jättänyt käskyäsi täyttämättä. Silti et ole koskaan antanut minulle edes vuohipahaista juhliakseni ystävie-ni kanssa. Mutta kun tämä sinun poikasi tulee, tämä, joka on hävittänyt omaisuutesi porttojen parissa, sinä teurastat hänelle syöttövasikan!’ Isä vastasi hänelle: ’Poikani, sinä olet aina minun luonani, ja kaikki, mikä on minun, on sinun. Mutta olihan nyt täysi syy iloita ja riemuita. Sinun veljesi oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa mutta on nyt löytynyt.’” (Luuk. 15:11-32)

Sisaret ja veljet Jeesuksessa Kristuksessa.

Tuhlaajapoikavertaus on kirkossamme tämän viikon evankeliumitekstinä. Sen ydinviestinä on ilo. Oikeastaan koko Luukkaan evankeliumin 15. luvun iskusanana on ilo. Se mainitaan luvussa yhteensä kymmenen kertaa.

Tuhlaajapoikavertauksessa molemmat pojat tahtoivat iloita elämästään ja elämässään. Kuitenkaan kumpikaan pojista ei saavuttanut omin avuin sitä mihin pyrki.

Nuorempi veli vaati perintönsä ennenaikaisesti ja muutti sen rahaksi voidakseen viettää ulkomailla iloista elämää. Hänen elämänsä ajautui umpikujaan, jossa elämän perusedellytyksetkin puuttuivat, ruokaa myöten. Paitsi että hän oli tuhlanut perintönsä ja kaikki varansa, hän oli menettänyt pojanoikeutensa, maineensa huonon elämäntyyliinsä takia ja myös ystävänsä. Mutta ei tässä vielä kaikki. Katovuosi aiheutti työttömyyden ja nälänhädän. Tilanne pakotti pojan ottamaan vastaan sellaista työtä, joka oli täysin vastoin juutalaisuutta. Sika oli saastainen eläin ja nyt pojasta tuli sikopaimen. Työllään hän menetti oman identiteettinsä juutalaisena ja paikkansa yhteisössä. Mutta alamäki jatkui yhä. Hänet katsottiin jopa sikoja huonommaksi, kun hän ei saanut syödä edes niiden ruokaa. Näin poika menetti oikeastaan jopa ihmisoikeutensa. Illuusio kaukaisesta maasta, rahan tuottamasta onnesta ja ilosta olivat särkyneet. Samalla oli särkyneet koko hänen elämänsä. Ihminen, joka rikkoo Jumalan käskyjä, särkyä lopulta itse. Mutta särkyneenä, ilon menettäneenä, pohjalla ollessa pojalle tulee mieleen hyvän isän muisto. Se sai hänet lähtemään takaisin kotiin, kun muita vaihtoehtoja ei ollut jäljellä.

Pojalla ei ollut mitään, mihin vedota isänsä edessä. Hänellä oli vain häpeä ja oman arvottomuuden tunne. Isän hyvyys veti poikaa puoleensa. Vertauksessa korostuu isän hyvyys ja rakkaus poikaansa kohtaan. Ensinnä kaikesta päätellen isä oli odottanut poikaansa hartaasti. Isä oli jatkuvasti tähyillyt tielle päin. ”*Kun poika vielä oli kaukana, isä näki hänet ja heltyi.*” Käännöksen ”heltyi” on liian lievä ilmaisu alkutekstin ajatukselle. Käytetty kreikan sana on voimakkain sääliä ja rakkautta ilmaiseva sana. Isän riemua ja odotusta kuvaa juokseminen poikaa vastaan. Juokseminen on ollut todella harvinaista itämailla ja liittynyt lähinnä tärkeiden sanomien viemiseen ja pakenemiseen. Anteeksianto ilmenee siinä, että isä sulkee pojan syliinsä. Parhaat vaatteet ja sormus merkitsevät erityistä arvonantoa. Kengät olivat itämailla vapaan miehen tuntomerkki. Poika oli tullut kotiin orjan tavoin paljain jaloin. Isän käsky noutaa syöttövasikka ja valmistaa juhla osoittaa, että hän todella on odottanut pojan paluuta hartaasti. Maailma oli kieltänyt pojalta sikojenkin ruoan, isän kodissa tarjottiin juhlaruokaa. Nuorempi poika löysi ilon, jota oli elämäänsä etsinyt. Se löytyi kotoa, hyvän isän luota.

Ilo oli isänkin reaktio pojan paluuseen. ”*Minun poikani oli kuollut mutta heräsi eloon, hän oli kadoksissa, mutta nyt hän on löytynyt. Niin alkoi iloinen juhla.*”

Myös vanhempi veli tahtoi iloa elämäänsä. Hän oli uskollisesti tehnyt työtä kotona vuosikaudet. Nyt kuullessaan syyn juhlaan, hän syytti isäänsä. ”*Kaikki nämä vuodet minä olen raatanut sinun hyväksesi enkä ole kertaakaan jättänyt käskyäsi täyttämättä. Silti et ole koskaan antanut minulle edes vuohipahaista juhliakseni ystäväieni kanssa.*” Vanhempi veli puhuu ylpeästi ja loukatulla itsetunnolla. Hän on ollut mallikelpoinen poika. Hän on palvellut isäänsä orjan lailla raataen. Kreikan kielen verbi tarkoittaa orjatyön tekemistä. Vanhempi veli ei ollut lainkaan tajunnut asemaansa isän poikana. Hän tunsu olleensa kuin orja, joka hammasta purren puurtaa ja raataa.

Vanhempi veli katsoi oikeudekseen ryhtyä sanelemaan, kuinka perheen vaatteita, karjaa ja sormuksia pitäisi käyttää. Hän suuttui, kun isä ei vaatinutkaan nuoremmalta pojaltaan kaikkea sitä, minkä mukaan vanhempi oli elänyt. Vanhemmasta veljestä oli sietämätöntä, että ottamalla nuoremman pojan jälleen perheeseen ja perillisekseen, isä samalla pienensi vanhemmalle veljelle aikanaan tulevaa perintöä.

Vanhemmalle veljelle tarjottiin mahdollisuutta ilahduttaa isää yhtymällä tämän iloon ja osallistumalla tuhlaajapojan paluun kunniaksi järjestettyyn juhlaan. Tämä ei sopinut vanhemmalle veljelle. Sen sijaan hän pyrki hallitsemaan isää vetoamalla omaan kunnollisuuteensa ja kun se ei onnistunut, jäi ulos murjottamaan.

Isän rakkaus näkyi myös vanhemman veljen kohdalla. Hän ei suutu poikansa puheesta, vaan muistuttaa häntä pojan asemasta. ”*Poikani, sinä olet aina minun luonani, ja kaikki, mikä on minun, on sinun.*” Isän luona löytyy vanhemmallekin veljekselle elämän ilo. Se on läsnä koko ajan, jos vain poika sen oivaltaa ja elää siitä.

Hyvät seuravieraat. Tuhlaajapoikavertaus on maailmanhistorian helmiä. Sitä on kutsuttu ”evankeliumiksi evankeliumissa”. Tuhlaajapoika-vertaus on lohduttanut, puhutellut ja koskettanut ihmisiä aina ja kaikkialla. Se on samanaikaisesti sekä yleinen että henkilökohtainen. Se panee meidät katsomaan peiliin.

Kummasta roolista sinä tänään löydät itsesi? Oletko tuhlaajapoika vai vanhempi veli? Jos tunnet olevasi kuin tuhlaajapoika, muista että sinua odotetaan kotiin, ovi sinne on auki. Jumalan armo riittää sinunkin kohdallasi. Se on rakkautta, jonka saat lahjaksi ilman omia ansioitasi. Apostoli Paavali vakuuttaa: ”*Meistä ei ollut itseämme auttamaan, mutta Kristus kuoli jumalattomien puolesta, kun aika koitti ... Jumala osoittaa rakkautensa meitä kohtaan siinä, että Kristus kuoli meidän puolestamme, kun vielä olimme syntisiä.*” (Room. 5:6,8) Kun syntinen saa uskoa kaikki syntinsä anteeksi Jeesuksen Kristuksen ristinkuoleman tähden, siitä syntyy ilo, kestävä ilo aina taivaaseen saakka. Tämä evankeliumin sana on tänäänkin tarjolla jokaiselle tuhlaajalapselle.

Vai tunnetko olevasi kuin vanhempi veli, joka ahertaa kuuliaisesti isän vainiolla odottaen saavansa kaikesta tästä kiitosta ja ehkäpä myös jonkun oikeutetun palkkion? Vanhemman veljen löytää - talousneuvos Reijo Telarannan mukaan - ”useimmin sieltä, missä uskonnollisuus on näyttävää, organisaatiokaaviot selkeät, seurakuntien rajat ja säännöt tarkasti piirretyt, pappien ja maallikoiden työnjako tarkoin vartioitu, allakat täynnä hengellisiä tilaisuuksia ja housujen takamus paljosta kirkonpenkissä istumisesta kiiltävä”. Muista, että isä rakastaa sinuakin. Olet Jumalan lapsi ja taivaan perillinen, et itsesi ja tekojesi tähden, vaan Kristuksen ansion vuoksi. Sinunkin syntisi annetaan anteeksi Jeesuksen Kristuksen tähden. Sen saat itsellesi omistaa tänään. Siitä saat joka päivä iloita. Apostoli Paavalin sanoin: ”*Kaikkihan on teidän ... maailma, elämä ja kuolema, kaikki nykyinen ja tuleva ... mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.*” (1 Kor. 3:21-23)

Tai ehkä meissä kaikissa on aineksia molemmiksi veljiksi. Meissä on piirteitä niin isän luo palaavasta tuhlaajapojasta kuin veljestä, joka katkeruuttaan puhkuen kadehtii kotiin palaavaa ja sydämellisen vastaanoton saavaa pikkuveljeään. Lohdullista on se, että isä rakasti kumpaakin poikaa. Hän tuli ulos molempia vastaan. Hän halusi molemmat mukaan juhlaan. Ovi oli kummallekin avoinna. Niin se on yhä. Jumalan suurin ilo syntyy siitä, kun ihminen katuu syntejään ja saa ne anteeksi Jeesuksen Kristuksen tähden. Siinä näkyy Jumalan rakkaus.

Hyvät ystävät. Tuhlaajapoikavertaus kertoo samalla sen, mikä on kirkon ydintehtävä: Julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja, jotta ihmiset uskoisivat Jumalaan ja rakastaisivat lähimmäisiään, saisivat syntinsä anteeksi ja tulisivat taivaan valtakunnan perillisiksi.

Viime aikoina olen saanut huolestuneita yhteydenottoja, joissa on kyselty, onko kirkko unohtamassa varsinaisen tehtävänsä. Keskittyykö se yhä enemmän tämänpuoleisiin asioihin, monesti sinänsä tärkeisiin, mutta joita muutkin kuin kirkko voi hoitaa? Taustalla on vielä tärkeämpi kysymys: Onko kirkko uskollinen Jumalalle ja sille sanalle, jossa Jumala ilmoittaa itsensä meille? Noudatammeko enemmän Jumalan tahtoa vai ihmisten mielipiteitä? Hukkaako kirkko olemuksensa?

Erityisesti viime kuukausina nämä huolenaiheet ovat nousseet avioliittolain muuttamisesta käydystä keskustelusta. Sekavan uutisoinnin ja vellovan sosiaalisen median viestien keskellä unohdetaan helposti, mikä on kirkon kanta tähän asiaan. Se on selvä ja selkeä. Sekä kirkolliskokous, piispainkokous että kirkkohallitus ovat yhdenmukaisesti todenneet avioliiton olevan yhden miehen ja yhden naisen välinen liitto. Kirkolliskokouksen mukaan kirkko ei ”voi tältä osin muuttaa omaa avioliittokäsitystään, joka kuuluu sen uskonkäsitykseen ja ihmiskuvaan.” Piispainkokouksen mukaan ”Avioliiton laajentaminen sukupuolen tai lukumäärän puolesta neutraaliksi poikkeaa siitä ihmiskäsityksestä, jonka pohjalta avioliitto on perinteisesti ymmärretty kirkon hengellisessä elämässä ja yhteiskunnallisessa lainsäädännössä.” Kirkkohallitus puolestaan on ilmaissut, että kirkko kannattaa historiallisista, kulttuurisista ja teologisista syistä avioliittolain säilyttämistä nykyisellään.

Haluan sanoa tämän hyvin selkeästi, sillä olen huomannut, että myös kirkon herätysliikkeissä ja järjestöissä on asiasta ollut epätietoisuutta. Osin se on johtunut kirkon ja median epätarkasta viestinnästä, osin sekä muutosta ajavien että sen torjuvien tarkoitushakuisista kannanotoista.

Kirkkoa ollaan nyt repimässä moneen suuntaan. Sitä lyödään monesta suunnasta, osin syystä, osin syyttä. Moni uskova kysyy ahdistuneena: Vieläkö minulle ja uskolleni on tällaisessa kirkossa tilaa? Vieläkö tunnistan siinä Kristuksen kirkon? Vieläkö sen perustana ovat Jumalan sana ja kirkon tunnustus?

Nämä ovat tärkeitä kysymyksiä. Jos näin kysyt, se on merkki siitä, että juuri sinua nyt tarvitaan. Sinua tarvitaan, jotta myös tulevaisuudessa kirkkomme hoitaisi tärkeintä ydintehtäväänsä julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramenteja, julistaa syntien anteeksiantamusta, kutsua ihmisiä Jumalan valtakuntaan, opettaa rakastamaan lähimmäistä ja huolehtimaan luomakunnasta. Siksi on tärkeää, että myös herätysliikkeillä ja järjestöillä on tilaa kansankirkossamme.

Raamatussa Jumalan vastustaja, paholainen, on nimeltään Diabolos, erilleen heittäjä. Riidat ja erimielisyydet ovat hänen työtään. Hän pyrkii särkemään yhteydet niin Jumalaan kuin toisiin ihmisiin. Hengellisesti ilmaistuna kirkko on taistelutilanteessa. Se näkyy siinä, että kirkon hajottajia riittää, lyöjiä on yllin kyllin. Siksi nyt tarvitaan malttia, aitoa ja rehellistä toistemme kuulemistä, luottamuksen ja yhteyden rakentamista. Siinä myös esikoislestadiolaisella herätysliikkeellä on tärkeä tehtävä. Nyt ei tarvita irtiottoja, nyt kaivataan rakentamista ja yhteyden vaalimista.

Vastalääkettä Diaboloksen työlle on kilvoittelu ja itsetutkistelu. Lopputulos ei aina vakuuta. Siksi ainoa keino parantua on hakeutua yhä lähempään yhteyteen Kristuksen kanssa, kirkon Herran luo. Mitä lähempänä Kristusta kirkko ja sen jäsenet ovat, sitä vahvempi on sen identiteetti. Silloin ei ole varaa syytellä, vaan on etsittävä toisen parasta ja yhteistä hyvää. On etsittävä Jumalan tahtoa. On pyydettävä: Herra Jeesus Kristus, armahda minua syntistä.

Tuhlaajapoikavertaus kertoo, millaisia me kirkon jäsenet, uskovat ihmiset olemme. Me olemme syntisiä, monin tavoin puutteellisia ja vajavaisia. Jeesuksen vertauksen ydin ei ole lopulta siinä, millaisia veljekset tai ylipäänsä ihmiset ovat. Keskus on siinä, millainen Jumala on. Hän on lapsiaan rakastava Taivaallinen Isä, joka haluaa antaa synnit anteeksi. Hän on täynnä armoa ja laupeutta. Siihen saat tänään uskoa ja luottaa.

Seppo Häkkinen